

Føresegner om tilskot til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter - 2026

For tildelingar i 2027

1	INNLEIING.....	4
1.1	Bakgrunn.....	4
1.2	Lovheimel og forskrift.....	4
1.2.1	Lov om pengespel	4
1.3	Kva er føresegnene?.....	5
2	SØKNAD OM MIDLAR	6
2.1	Kven kan søkje?	6
2.1.1	Søkarar om tilskot til løypetiltak og overnattingshytter i fjellet.....	6
2.1.2	Søkarar om tilskot til overnattingshytter ved kysten og i låglandet.....	6
2.1.3	Hovudregel – søkar og søknadstidspunkt	6
2.1.4	Krav om organisasjonsnummer	6
2.2	Kva kan ein søkje om midlar til?.....	7
2.3	Kva kan ein ikkje søkje om midlar til?	8
2.4	Kor mykje kan ein søkje om?.....	8
2.5	Søknadsprosess	9
2.5.1	Søknadsprosess og behandling av søknader.....	9
2.5.2	Søknader om godkjenning og dispensasjon	10
2.6	Krav til søknad	10
2.6.1	Søknadsutforming og krav til dei einskilde vedlegga	10
2.6.2	Ny, fornya og gjenteken søknad.....	12
2.7	Dugnad.....	13
2.8	Universell utforming	13
2.9	Rett til bruk av grunn	13
3	KRAV TIL DRIFT OG DISPOSISJON	15
3.1	Ope for aktivitet.....	15
3.2	Vedlikehald	15

3.3	Disposisjonar over spelemidelfinansierte anlegg som krev søknad om skriftleg førehandssamtykke frå departementet.....	15
3.4	Utleige, utlån og bruks- og driftsavtaler.....	15
3.5	Misleghald og misleghaldssanksjonar.....	16
3.6	Tilbakebetaling av tildelte midlar.....	16
4	REKNESKAP, KONTROLL OG UTBETALING.....	17
4.1	Eigen anleggsrekneskap.....	17
4.2	Dokumentasjon av utbetalingar og innbetalingar.....	18
4.3	Om dugnad.....	18
4.4	Revisorkontroll.....	19
4.5	Revisorrapport.....	19
4.6	Utbetaling av tilskot.....	20
4.7	Kontroll.....	20
5	INNDRAGING AV TILDELTE SPELEMIDLAR.....	21
6	INNSENDING AV OVERSIKTER.....	22
7	BRUK AV RENTEMIDLAR OG INNDREGNE MIDLAR.....	22
8	KLAGERETT.....	22
9	LOVGIVING.....	22
10	KONTAKTINFORMASJON.....	23

1 INNLEIING

1.1 Bakgrunn

Sidan 1979 har det vorte sett av midlar til løypetiltak og overnattingshytter i samband med den årlege fordelinga av overskotet frå Norsk Tipping som skal nyttast til idrettsføremål.

Desse midlane er øyremerkte nemnde føremål, og det er berre nokre særskilte søkarar som kan søkje om midlar innanfor denne ordninga, jf. punkt 2.1. Føremålet med midlane er å sikre at ålmenta framleis skal kunne ha tilgang til løyper og overnattingshytter som er viktige utgangspunkt for å kunne drive med fysisk aktivitet i ramma av friluftsliv.

Søknadene vert behandla av Den Norske Turistforening (DNT).

1.2 Lovheimel og forskrift

1.2.1 Lov om pengespel

Spelemidlar til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, inkludert spelemidlar til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter, er heimla lov om pengespel mv. (pengespilloven) av 18. mars 2022 nr. 12 , og forskrift om fordeling av overskotet frå Norsk Tipping AS til idrettsformål av 12. desember 2022;

§ 1. Formål og verkeområde

Forskrifta fastsett rammene for fordelinga av andelen av Norsk Tippings overskot til idrettsformål, jf. lov om pengespel § 12 femte ledd nr. 5.

§ 2. Kven som fordeler midlane

Kongen fordeler andelen av Norsk Tippings overskot til idrettsformål etter innstilling frå Kultur- og likestillingsdepartementet.

Kultur- og likestillingsdepartementet, eller den departementet gir fullmakt, fordeler midlar innanfor ramma av dei enkelte idrettsformål som fastsett i § 3.

§ 3. Kva det kan fordelast midlar til

Det kan fordelast midlar til følgande idrettsformål:

Kultur- og likestillingsdepartementet fastsett nærmare føresegn for tildeling av tilskot.

§ 4. Kontroll, oppfølging og tilbakebetaling av tildelte midlar

Kultur- og likestillingsdepartementet, den departementet gir fullmakt, og revisor av spelemidlane kan kontrollere at tilskotsmidlane til idrettsformål blir brukte i samsvar med føresetnaden for tildelinga.

Kultur- og likestillingsdepartementet, eller den departementet gir fullmakt, kan krevje tilbakebetaling av heile eller delar av midlane dersom midlane ikkje er brukte i samsvar med føresetnadene for tildelinga. Tilskot som ikkje er oppmoda utbetalt innan 2 år etter tildeling, kan dragast inn.

§ 5. Iverksetjing

Forskrifta tredde i kraft 1. januar 2023.

Spelemidlar til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter fell innunder § 3 punkt c.

1.3 Kva er føresegnene?

Føremålet med føresegnene er å sikre at spelemidlane kjem føremålet til gode, det vil seie at midlane vert nytta til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter.

Departementet har fastsett særskilte krav til prosedyre og behandling av søknader om midlar til dette føremålet. Eit oversyn over dette finn du i denne publikasjonen.

Føresegnene vert reviderte årleg.

Mottakarar av spelemidlar bind seg til ei kvar tid å halde seg orienterte om gjeldande føresegner.

2 SØKNAD OM MIDLAR

2.1 Kven kan søkje?

2.1.1 Søkarar om tilskot til løypetiltak og overnattingshytter i fjellet

Søkarar om tilskot til løypetiltak og overnattingshytter i fjellet kan vere:

- foreiningar tilslutta Den Norske Turistforening (DNT) (56 medlemsforeiningar)
- andre frivillige foreiningar med tilsvarande føremål som DNT
- fjellstyre (jf. fjellova)

For samanslutningar som fell innunder kulepunkt to over, skal vedtektene førehandsgodkjennast av departementet. For å vere sikra søknadsbehandling i 2027, må søknad om førehandsgodkjenning sendast til departementet innan 15. oktober 2026.

2.1.2 Søkarar om tilskot til overnattingshytter ved kysten og i låglandet

Søkarar om tilskot til overnattingshytter ved kysten og i låglandet kan vere

- samanslutningar organiserte under Friluftsrådernes Landsforbund, samt Oslofjordens Friluftsråd
- samanslutningar organiserte under Norsk Friluftsliv, med friluftsliv og fysisk aktivitet som hovudføremål.

2.1.3 Hovudregel – søkar og søknadstidspunkt

For tiltak i både fjellet, ved kysten og i låglandet gjeld hovudregelen om at det berre er eigaren av anlegget som kan søkje om tilskot frå spelemidlane.

Unnataket er at det kan søkjast om midlar til hytter som ikkje er eigde av søkar dersom bygningen er eigd av kommune, fylkeskommune eller stat, og det vert inngått ein avtale om rett til bruk av minimum 30 års varigheit frå ferdigstilling av anlegget. Retten skal dokumenterast.

Som hovudregel skal det søkjast om spelemidlar seinast søknadsåret etter at anlegget er ferdig.

2.1.4 Krav om organisasjonsnummer

Søklarar på tilskot må vere registrert i Einingsregisteret og vere tildelt eit organisasjonsnummer.

2.2 Kva kan ein søkje om midlar til?

Løypetiltak og overnattingshytter i fjellet

Det kan søkjast om tilskot til løypetiltak i fjellet og til overnattingshytter og sikringshytter som ligg i tilknyting til rutenettet i fjellet.

Hovudregelen er at løypetiltaka må vere arbeid på løyper som er ein del av rutenettet som bind saman overnattingshyttene i fjellet.

Overnattingshyttene og sikringshyttene må liggje i tilknyting til rutenettet i fjellet.

Løypetiltak: Det kan søkjast om tilskot til opparbeiding og remerking av stiar og løyper, medrekna mellom anna kvilebuer og uvêrsskur, klopper, bruer og andre innretningar for passering av elvar, varding, skilting, raudmerking og informasjonstavler.

Overnattings- og sikringshytter: Det kan søkjast om tilskot til investeringar i bygg som ligg *i tilknyting til* rutenettet i fjellet. Det kan òg søkjast om tilskot til ombygging, utviding og rehabilitering. Det kan ikkje søkjast om tilskot til vedlikehald og drift. Det kan heller ikkje søkjast om tilskot til tileigning av grunn.

Overnattingshytter ved kysten

Det kan søkjast om tilskot til overnattingshytter som ligg *i tilknyting til* kystleia/turruter ved kysten.

Overnattingshytter: Det kan søkjast om tilskot til investeringar i bygg som ligg *i tilknyting til* kystleia/turruter ved kysten. Det kan òg søkjast om tilskot til ombygging, utviding og rehabilitering. Det kan ikkje søkjast om tilskot til vedlikehald og drift. Det kan heller ikkje søkjast om tilskot til kjøp (tileigning) av grunn.

Overnattingshytter i låglandet

Det kan søkjast om tilskot til overnattingshytter i låglandet som ligg *i tilknyting til* eit løypenett med andre overnattingsplassar. Hyttene må vere opne for ålmenta.

Overnattingshytter: Det kan søkjast om tilskot til investeringar i bygg som ligg *i tilknyting til* løypenett i låglandet. Det kan òg søkjast om tilskot til ombygging, utviding og rehabilitering. Det kan ikkje søkjast om tilskot til vedlikehald og drift. Det kan heller ikkje søkjast om tilskot til kjøp (tileigning) av grunn.

2.3 Kva kan ein ikkje søkje om midlar til?

Det vert ikkje ytt tilskot til

- drift
- ymse laust utstyr

Det vert heller ikkje ytt tilskot basert på verdien av rabattar og gåver.

Andre døme på utlegg som det ikkje vert ytt tilskot til:

- leige
- tileigning av grunn
- vegar og parkeringsplassar
- tilknytingsavgifter
- finansieringskostnader med unnatak av renter på byggelån i byggeperioden
- flytting av høgspenteleidningar (kablar)
- eigedomsgjerde
- reguleringsarbeid

2.4 Kor mykje kan ein søkje om?

Til sikringshytter og løypetiltak kan det søkjast om tilskot på inntil 50 % av godkjend kostnad. Maksimalt tilskotsbeløp er kr 1 000 000.

Til overnattingshytter kan det søkjast om tilskot på inntil 1/3 av godkjend kostnad. Maksimalt tilskotsbeløp frå og med første tildeling er kr 4 000 000.

Ein reknar hyttetun med fleire hytter/bygg som eitt søknadsobjekt. Sumgrensa gjeld såleis for alle bygg på hyttetunet, med unnatak av sikringshytte. Dersom det er innvilga fleire tilskot til eit søknadsobjekt, vil samla tilskot dei siste ti åra (rullerande tiårsperiode) maksimalt kunne utgjere kr 4 000 000.

Nedre grense for godkjend kostnad er kr 150 000 for overnattings- og sikringshytter og kr 20 000 per løypetiltak.

NB

Anleggseigar skal registrere alle løyper som tek imot spelemidlar, i databasen til Kartverket. Registrering gjerast via nettstaden www.rettikartet.no.

Anleggseigar bør nytte standardene for skilting og merking som ein finn i Merkehåndboka.

Anlegg i kommunar i Nordland og Namdalen kan få eit tillegg på 20 % av ordinært tilskot, og anlegg i kommunar i Troms og Finnmark kan få eit tillegg på 25 % av ordinært tilskot.

For særleg kostnadskrevjande byggjeprojekt vert tilskotet fastsett etter særskild vurdering frå departementet. For å vere sikra søknadsbehandling i 2027, må skriftleg søknad om auka tilskot, der søker gjer greie for det auka behovet, sendast til departementet innan 1. oktober 2026. Deretter kan søknaden om spelemidlar sendast inn.

Ein gjer òg merksam på følgjande:

- Samla statleg tilskot til eit søknadsobjekt kan ikkje overstige 50 % av godkjend kostnad i søknaden.
- Summen av offentlege tilskot (kommunale, fylkeskommunale og statlege midlar, medrekna spelemidlar) kan ikkje utgjere ein høgare sum enn kontantutgiftene i godkjend kostnadsoverslag.
- Søknadsbeløpet skal avrundast til næraste heile tusen kroner.

2.5 Søknadsprosess

2.5.1 Søknadsprosess og behandling av søknader

Anlegg må registrerast i anleggsregisteret før ein kan søkje om tilskot til eit anlegg. Dette kan ein få gjort ved å ta kontakt med kommunen.

Søknader om tilskot til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter må sendast inn innan 1. november 2026.

Søknadsskjema finst på www.anleggsregisteret.no. Når søknaden er fullstendig utfylt, inkludert aktuelle vedlegg, vert han sendt elektronisk til DNT.

DNT behandlar alle søknadene. Det vil i hovudsak seie at DNT sjekkar at ein innkomen søknad er fullstendig, og at nødvendig dokumentasjon er lagt ved søknaden, sjå punkt 2.6.1. Dersom DNT i gjennomgangen sin finn at søknaden er fullstendig, registrerer DNT på www.anleggsregisteret.no at søknaden er funnen i orden. Dersom søknaden ikkje er fullstendig dokumentert, skal DNT registrere at søknaden ikkje er funnen å vere i orden.

DNT skal setje opp ei oversikt over innkomne søknader i to grupper.:

- Hytter og løypetiltak i fjellet
- Hytter i låglandet og ved kysten

Alle søknader, òg søknader som ikkje er i formell orden, skal takast med i oversikta.

Oversikta over søknader sendast departementet innan 15. mars 2027.

Departementet fastset dei beløpa som kan nyttast for dei to gruppene, og gir melding til DNT normalt innan 1. mai 2027.

DNT gjer prioritering og fordeling av spelemidlane til "Hytter og løypetiltak i fjellet".

DNT, Norsk Friluftsliv og Friluftsrådene Landsforbund gjer prioritering og fordeling av spelemidlane til "Hytter i låglandet og ved kysten".

DNT sender svarbrev på alle søknadene.

DNT har frist til 15. juli med å sende inn oversikt over fordelinga av tildelte spelemidlar.

Departementet overfører spelemidlane til DNT.

Midlane går inn på egen, renteberande konto.

2.5.2 Søknader om godkjenning og dispensasjon

Søknadsfristen er 15. oktober 2026 for søknader som gjeld

- godkjenning av vedtekter for samanslutningar som ikkje er tilslutta DNT, jf. punkt 2.1.1
- dispensasjon frå krav om eigedomsrett eller feste-/leigerett til grunn, jf. punkt 2.9

2.6 Krav til søknad

2.6.1 Søknadsutforming og krav til dei einskilde vedlegga

Søknaden skal fyllast ut elektronisk i skjema som er tilgjengeleg via nettstaden www.anleggsregisteret.no. Søknadsskjemaet består av fem obligatoriske trinn som må fyllast ut.

1. Kontakt- og rekneskapsinformasjon

Ein må oppgje kontaktinformasjon for

- ein person som kan svare på spørsmål som gjeld utforminga og/eller innhaldet i søknaden.

- ein person som er ansvarleg for rekneskapen for prosjektet.

Ein må oppgje kontonummer for utbetaling av eventuelt tilskot.

2. Prosjektinformasjon

Søkjjar skal ta med overordna informasjon om det planlagde tiltaket.

3. Kostnader

Søkjjar må sette opp eit kostnadsoverslag i søknadsskjemaet.

- Ein skal spesifisere kostnadene på relevante postar for prosjektet.
- I overslaget skal ein skilje mellom projektkostnader som har rett til tilskot (jf. pkt 2.2) og projektkostnader som ikkje har rett til tilskot (jf. pkt 2.3).
- Kostnadspostane skal kunne kontrollerast mot relevant dokumentasjon/vedlegg som høyrer til prosjektet.
- Verdien av eventuelt dugnadsarbeid skal inngå i overslaget som ein kostnad.
- Administrasjonskostnader, inkludert eventuelle utgifter til revisjon, kan maksimalt utgjere 5 % av dei totale kostnadene med rett til tilskot.
- Budsjettpostar for eventuelle uvisse kostnader kan maksimalt utgjere 10 % av dei totale kostnadene med rett til tilskot.

Dersom anlegget er ferdig, skal ein nytte rekneskapstal i kostnadsoverslaget.

4. Søknadsbeløp og finansieringsplan

Søkjjar skal oppgje kva beløp det vert søkt om.

Søkjjar må òg fylle ut eit oppsett som viser korleis prosjektet skal finansierast. Eventuelle kostnader, som heilt eller delvis er dugnadsarbeid, vert automatisk overførte frå kostnadsoverslaget.

5. Vedlegg

Ein skal dokumentere søknaden med følgjande vedlegg:

a. Teikningar

Teikningar av bygg og anlegg må vere i samsvar med lover og forskrifter. Stiar og løyper må vere teikna inn på kart vedlagd detaljteikningar av arbeida som skal utførast.

b. Dokumentasjon av verdi på eventuell dugnad

Dugnadsarbeid skal

- settast opp i ei eiga oversikt basert på arbeida som etter kostnadsoverslaget skal utførast på dugnad.

- som hovudregel reknast ut av ein kvalifisert fagperson. Dette kan gjerast ved å hente inn anbod/tilbod frå kommunen, eit firma (entreprenør, handverkar e.l) eller annan kvalifisert fagperson på den jobben som skal utførast. Frå dette anbudet/tilbudet kan ein hente ut verdien av arbeidet som skal gjerast på dugnad.

Ein kan ikkje ta med meirverdiavgift på dugnad.

Det vert gjort merksam på at det ikkje lenger er mogleg å oppgje dugnad som timetal med fast sats per time. Unntaket er rutemerking, der ein kan nytte klasseinndelinga (løyper klasse I, II og III) som DNT har utarbeidd, der kvar klasse har eit tilhøyrande tal på dugnadstimar per kilometer, sjå vedlegg 1.

c. *Dokumentasjon av dei andre delane av finansieringsplanen*

I tråd med finansieringsplanen nemnd i punkt 4, skal ein dokumentere finansieringa av dei samla kostnadene i prosjektet.

Ein skal legge ved dokumentasjon på følgjande postar:

- Eigenkapital skal stadfestast på ein måte som viser at summen er bunden til prosjektet. Dette kan til dømes gjerast ved å legge ved kopi av årsrekneskapen saman med kopi av styrevedtak som stadfestar at det er vedteke å setje av midlar til det aktuelle prosjektet.
- Kommunalt og/eller fylkeskommunalt tilskot må vere stadfesta med kopi av vedtak.
- Pengegåver skal dokumenterast.
- Lån skal vere stadfesta med kopi av lånetilsegn. Eventuelle lånevilkår må vere oppfylte/aksepterte.

d. *Behovsvurdering inkludert skildring av tiltaket*

Ein skal legge ved ei behovsvurdering inkludert ei skildring av sjølve tiltaket. I tillegg skal ein skildre tiltak for universell utforming der dette er relevant. Sjå meir om universell utforming under punkt 2.8.

e. *Rett til bruk av grunn*

Ein skal legge ved dokumentasjon på rett til bruk av grunn. Sjå punkt 2.9 for nærare spesifisering av vilkår som gjeld for dei einskilde tiltaka.

2.6.2 Ny, fornya og gjenteken søknad

Det vert nytta tre ulike omgrep for søknad:

- ny søknad – søknad som ikkje har vore fremja tidlegare

- fornya søknad – søknad som har vore fremja tidlegare utan at det er gitt tilskot
- gjenteken søknad – søknad der det er gitt deltilskot på ein tidlegare søknad, og der departementet har gitt tilbakemelding om at det er opna for å fremje gjenteken søknad

Ein kan fremje fornya eller gjenteken søknad ved å nytte referansenummeret frå søknaden frå føregåande år. Referansenummeret finn ein på kvitteringa for tidlegare innsend søknad. Nummeret kan òg hentast fram av DNT.

Ved fornya eller gjenteken søknad vil vedlegg som er sende inn tidlegare, automatisk verte henta inn i søknadsskjemaet. Søkar må likevel:

- gå gjennom vedlegga og eventuelt erstatte eller supplere desse med nødvendig informasjon
- oppdatere kostnadsoverslag og finansieringsplan der det er nødvendig
- gjere greie for eventuelle større avvik frå planar som er sende inn tidlegare; dette skal gjerast i eit eige vedlegg til søknaden

Fornya søknad vert vurderte og prioriterte på linje med nye søknader, i samsvar med dei til ei kvar tid gjeldande føresegnene.

2.7 Dugnad

Kva krav til dokumentasjon som gjeld for å få tilskot til arbeid som skal utførast på dugnad, sjå punkt 2.6.1, underpunkt 5 b).

Når det gjeld dugnad og korleis dette skal førast i rekneskapan, sjå punkt 4.3.

2.8 Universell utforming

Det er eit krav at dei ulike prosjekta innanfor denne ordninga skal oppfylle krava til universell utforming der lokaliseringa av anlegget gjer dette relevant. Universell utforming tyder at anlegget er forma på ein slik måte at det kan nyttast av alle menneske, i så stor grad som mogleg, utan behov for tilpassing eller ei spesiell utforming.

Aktuell lovgiving på området er mellom anna plan- og bygningslova og diskriminerings- og tilgjengelegheitslova.

2.9 Rett til bruk av grunn

Søklar må ha rett til bruk av grunnen der anlegget ligg eller skal liggje. Denne retten skal dokumenterast og ha heimel i eitt av følgjande forhold:

- tinglyst eigedomsrett, som skal dokumenterast med stadfesta utskrift av grunnboka
- tinglyst feste- eller leigerett med minimum 30 års varigheit, som skal dokumenterast med stadfesta kopi av feste-/leigeavtalen og stadfesta utskrift av grunnboka
- avtale med kommunen, fylkeskommunen eller staten om bruk av grunnen, med minimum 30 års varigheit, når det gjeld anlegg på kommunal, fylkeskommunal eller statleg grunn
- avtale med grunneigarar om bruk av grunnen av minimum 10 års varigheit når det gjeld løypetiltak. Avtalen skal vere av ein slik type at den automatisk vert fornya for 10 år om gongen dersom ingen av partane har sagt opp avtalen seinast eitt år før han går ut.
 - Regelen over gjeld for løypetiltak der det både vert merka og gjennomført ulike tiltak i tilknytning til løypa, jf. punkt 2.2.

Unntak frå denne regelen:

- Dersom tiltaka er særleg omfattande og prosjektet har ein høg totalkostnad, vert det stilt krav om at avtalen må ha minimum 30 års varigheit.
- Når det gjeld remerking av stiar (berre merking, ikkje større tiltak) som er eldre enn 50 år, må grunneigar varslast og få høve til å uttale seg om tiltaket.
- Når det gjeld nymerking av løyper (berre merking, ikkje større tiltak) og remerking av løyper som er yngre enn 50 år, må det innhentast løyve frå grunneigaren.

I heilt spesielle tilfelle kan departementet, etter føregåande skriftleg søknad, gi dispensasjon frå desse krava. For å vere sikra søknadsbehandling i 2027 må søknad om dispensasjon sendast til departementet innan 15. oktober 2026.

3 KRAV TIL DRIFT OG DISPOSISJON

3.1 Ope for aktivitet

Anleggseigar pliktar å halde overnattingshytta eller løypetiltaket ope i 30 år frå ferdigstilling. Dette inneber plikt til å drive på årsbasis eller på sesongbasis, alt etter kva som er naturleg for området.

Dersom den framtidige drifta av anlegget er truga, skal anleggseigaren utan ugrunna opphald orientere departementet om dette.

3.2 Vedlikehald

Anleggseigaren pliktar å halde overnattingshyttene og løypene i god stand. Dei skal haldast ved like slik at dei ikkje forfell meir enn det som følgjer av normal slitasje og elde.

3.3 Disposisjonar over spelemidelfinansierte anlegg som krev søknad om skriftleg førehandssamtykke frå departementet

Rettslege disposisjonar som overføring, sal, deling, samanslåing/-føyning m.m., og faktiske disposisjonar som flytting, nedlegging og bruksendring m.m. av anlegget, krev skriftleg førehandssamtykke frå departementet.

Pantsetjing av anlegget i samsvar med finansieringsplanen vil normalt verte godkjend ved godkjenning av søknaden om tilskot. Pantsetjing av anlegget som ikkje er omfatta av finansieringsplanen, krev skriftleg førehandssamtykke frå departementet.

Departementet kan fastsetje vilkår i samband med samtykke, jf. punkt 3.6. om tilbakebetaling av tildelte midlar.

Eigar skal i hovudsak drive anlegget sjølv, men eigar kan òg overføre drifta til andre, til dømes ein privat, fortенestebasert aktør. Overføring av drifta av anlegget krev ikkje førehandssamtykke frå departementet.

3.4 Utleige, utlån og bruks- og driftsavtaler

Det er eit grunnleggjande prinsipp at spelemidlar ikkje skal gjerast om til fortенeste for private, fortенestebaserte aktørar. Dette inneber at slike aktørar ikkje kan motta spelemidlar eller eige spelemidelfinansierte anlegg.

Føremålet med prinsippet er å sikre at fortенeste frå å eige og bruke eit spelemidelfinansiert anlegg kjem anlegget til gode.

For anleggseigar legg prinsippet avgrensingar på retten til å bruke anlegget eller den delen av anlegget som har motteke spelemidlar. Anleggseigaren har ikkje rett til å inngå bruksavtalar med private, fortjenestebaserte aktørar.

Frå denne hovudregelen gjeld desse unntaka:

- Anleggseigar kan fritt disponere over dei delane av eit anlegg som ikkje har motteke spelemidlar.
- Anlegget kan leigast/lånast ut i ein kortare periode eller for avvikling av kortare einskildarrangement.
- Anlegget kan leigast eller lånast ut til private aktørar som ikkje er fortjenestebaserte. Sjå likevel avgrensingane som følgjer av punkt 3.1.

I heilt spesielle tilfelle kan departementet, etter forutgåande skriftleg søknad, gi dispensasjon frå hovudregelen.

Dersom det vert avdekt drift i strid med det som er nemnt ovanfor, kan dette utgjere misleghald av vilkåra for tildeling av spelemidlar, jf. punkt 3.5.

3.5 Misleghald og misleghaldssanksjonar

Dersom eitt eller fleire av vilkåra i kapittel 3 vert misleghaldne, kan departementet krevje at tidlegare utbetalt tilskot vert tilbakebetalt innan 30 dagar etter at departementet har sett fram skriftleg krav om slik dette. Dersom anleggseigaren ikkje betaler innan den fastsette fristen, vil departementet krevje inn beløpet.

Misleghald er til dømes at anleggseigaren avviklar drifta, stansar betalingane, søker gjeldsforhandling, går konkurs eller vert sett under tvangsforfølging. Rettsleg eller faktisk disponering over anlegget utan førehandssamtykke frå departementet etter punkt 3.1 og punkt 3.3 er òg misleghald.

3.6 Tilbakebetaling av tildelte midlar

Dersom departementet fastset vilkår om tilbakebetaling av tidlegare utbetalt tilskot, jf. punkt 3.3, vert beløpet fastsett slik:

- Inntil 10 år etter at anlegget er ferdigstilt, skal beløpet vere det same som det tidlegare utbetalt tilskotet.
- Frå og med år 11 etter ferdigstilling skal beløpet skrivast ned lineært med $1/20$ per år, rekna frå og med år 11 til og med år 30.

I heilt spesielle tilfelle kan departementet fastsette eit anna beløp eller fråfalle vilkår om tilbakebetaling.

4 REKNESKAP, KONTROLL OG UTBETALING

Departementet har fastsett nærare reglar og føresegner for bruken av tildelte midlar, rekneskap, kontroll og utbetaling.

Tilskotsmottakar har ansvar for at tildelt tilskot vert nytta i samsvar med føresetnadene og vilkåra i føresegnene.

Departementet legg til grunn at kvar einskild tilskotsmottakar følgjer dei lover og forskrifter som gjeld for verksemda eller organisasjonen.

Når tilskotet er på kr 500 000 eller høgare, skal statsautorisert eller registrert revisor kontrollere anleggsrekneskapen. Rekneskap for tilskot under kr 500 000 kan kontrollerast av annan revisor, til dømes organisasjonen sin tillitsvalde revisor.

Det er verdt å merke seg følgjande:

- Aktuelle tal frå anleggsrekneskapen skal leggjast inn i eit eige skjema, sjå meir nedanfor.
- Sluttutbetaling av tilskot skjer på grunnlag av revisorkontrollert anleggsrekneskap.
- Ved søknad om kompensasjon for meirverdiavgift ved bygging av anlegg, skal ein leggje ved rekneskapsskjema og revisorrapport.

4.1 Eigen anleggsrekneskap

Alle som tek imot tilskot av spelemidlane til anlegg for idrett og fysisk aktivitet, skal gjennom rekneskap vise at tilskotet er brukt i samsvar med føresetnadene og vilkåra i føresegnene.

Med rekneskap meiner ein oppstilling som svarar til saldobalanse og hovudbok, med tilhøyrande underdokumentasjon.

Rekneskap skal innehalde inntekter og kostnader som tilskotsmottakar har hatt i tilknytning til anlegget det skal givast tilskot til. Dette omfattar òg tal frå godkjent kostnadsoverslag og finansiering av anlegget.

Endeleg rekneskapstal må fyllast ut i fana for «Kostnader» under «Rapportering» i «Anmodning om sluttutbetaling og rapportering» på www.anleggsregisteret.no.

Rekneskapsføringa skal innrettast slik at anleggsrekneskapen vert skild frå andre postar i rekneskapen, til dømes ved bruk av eigne rekneskapskontoar prosjektnummer.

Anleggsrekneskapen skal enkelt kunne trekkjast ut frå dei andre rekneskapspostane som høyrer til organisasjonen eller verksemda. Det er tilskotsmottakar som har ansvar for at rekneskapsføraren kjenner departementet sine føresegner.

I skjemaet skal tala frå rekneskapen presenterast på same nivå som i det godkjende kostnadsoverslaget. Ein skal kunne spore samanhengen mellom anleggsrekneskapen og linjene i rekneskapsskjemaet, jf. lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring (bokføringslova).

Kostnader med rett til tilskot, som er knytte til anlegget, består av kontantutgifter for element med rett til tilskot og kontrollert dugnadsverdi¹.

Den som signerer for anleggseigar i rekneskapsskjemaet, skal ha nødvendig fullmakt.

4.2 Dokumentasjon av utbetalingar og innbetalingar

Ein skal kunne kontrollere alle utbetalingar og innbetalingar i anleggsrekneskapen på grunnlag av:

- rekneskaps- eller prosjektkonto
- bilagsnummer
- faktura stila til verksemda, merka med kva ho gjeld, slik at det er mogleg å kontrollere at fakturaen gjeld prosjektet
- kven som har attestert og godkjent transaksjonen
- dokumentasjon frå banken som stadfestar inn- og utbetalingar, inkludert kontoutskrifter

Faktura som omfattar meirverdiavgift, skal vere i samsvar med krava i forskrift av 1. desember 2004 nr. 1558 om bokføring (bokføringsforskrifta), kap. 5.

Attestasjon for at varer og tenester er leverte og godkjenning av betaling i bank skal ikkje gjerast av same person.

4.3 Om dugnad

Ein kan ikkje ta med meirverdiavgift på dugnad.

Verdien av dugnad kan ikkje førast opp med eit høgare beløp i rekneskapsskjemaet enn i det sist godkjende kostnadsoverslaget.

Dersom ein har nytta dugnad som erstatning for betalt arbeid, må departementet informerast for eventuell ny godkjenning av dugnadsverdien i kostnadsoverslaget før rekneskapen vert sendt inn til kontroll.

¹ Gåver gjeld ikkje som berekningsgrunnlag for nye søknader frå og med tildelingsåret 2017. Rabattar gjeld ikkje som berekningsgrunnlag for nye søknader frå og med tildelingsåret 2015.

Dersom det er betalt for arbeid som i søknaden var oppført som dugnad, skal verdien av dugnaden reduserast tilsvarande i rekneskapskjemaet.

Endringar i dugnadsbeløpet kan ikkje føre til tildeling som er høgare enn det beløpet det er gitt tilsegn om i tilsegnsbrevet.

4.4 Revisorkontroll

DNT gir kommunerevisor tilgang som revisor i anleggsregisteret. Revisor får tilgang til rekneskaper som skal reviderast i anleggsregisteret. Revisor skal kontrollere:

- at det finst ein eigen anleggsrekneskap som enkelt kan skiljast frå dei andre rekneskapspostane i organisasjonen eller verksemda
- at kostnadene gjeld anlegget, og at det berre er kostnader til element med rett til tilskot som er tekne med i grunnlaget for tilskotet
- at bankkontoen som er nytta, er registrert på mottakaren av tilskotet
- at verdien av dugnad ikkje er sett høgare enn i det godkjende kostnadsoverslaget
- at dersom det er betalt for arbeid eller materiale som i søknaden var oppført som dugnad, er verdien av dugnaden justert ned tilsvarande i rekneskapan
- at oppgitte beløp for meirverdiavgift svarar til faktisk betalt meirverdiavgift²

Dersom rekneskapan omfattar færre enn 30 bilag, skal alle bilaga kontrollerast. Er det 30 eller fleire bilag, skal ytterlegare 20 % av bilaga kontrollerast, avgrensa til maksimalt 40 bilag totalt. Utvalet av bilag skal vere tilfeldig utval.

4.5 Revisorrapport

Revisor skal gi rapport elektronisk via anleggsregisteret, i tråd med krava i ISRS 4400 «Avtalte kontrollhandlingar». Handlingane som skal utførast, kjem fram av punkt 4.4.

Den samla kostnaden som gir rett til tilskot for anlegget, skal kome fram i revisorrapporten (beløp i kroner). Meirverdiavgift som ein har rett til å søkje om kompensasjon for, skal òg kome fram i rapporten når dette er aktuelt (beløp i kroner).

² Dersom det vert søkt om kompensasjon for betalt meirverdiavgift ved bygging av anlegget, skal ein òg kontrollere at det ikkje er kravt frådrag for inngåande meirverdiavgift.

4.6 Utbetaling av tilskot

Mottakarar av tilskot skal sende oppmoding om utbetaling til DNT via anleggsregisteret, med vedlegg av aktuelle dokument.

Utbetaling frå DNT baserer seg på revisorkontrollert rekneskap, som går føre seg elektronisk via anleggsregisteret³. Sluttutbetaling kan fyrst skje når revisorkontrollert sluttrekneskap ligg føre.

For løypetiltak skal søkjar leggje ved kvittering på at løypa er registrert i www.rettikartet.no før utbetaling kan skje.

Dersom mottakaren av tilskotet har behov for ei delutbetaling før sluttrekneskapen ligg føre, vil DNT gjere ei slik delutbetaling når arbeidet har kome godt i gang og/eller når anlegget nærmar seg slutføring. Ein sender då ei oppmoding om delutbetaling til DNT, med ei kort skildring av status for prosjektet. Ei slik delutbetaling vil normalt sett kunne utgjere inntil 85 % av tilskotet. Dersom ein har bede om ei slik delutbetaling, kan sluttutbetaling likevel ikkje skje før revisorkontrollert sluttrekneskap ligg føre.

Sluttutbetalt tilskotsbeløp skal ikkje overstige kontantutgiftene som går fram av rekneskapen.

Dersom dei faktiske kostnadene er lågare enn planlagt, og dette gir eit lågare tilskotsbeløp enn det som er oppgitt i tilsegnsbrevet, vil departementet inndra restbeløpet av tilsegna. Slike inndregne midlar vert nytta i komande fordelingar av tilskot til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter.

Ved misleghald av vilkåra for tilskot, vil departementet krevje utbetalte beløp tilbake.

4.7 Kontroll

Riksrevisjonen, departementet og departementet sin revisor for spelemidlane kan kontrollere anlegget og/eller fullstendig rekneskap med bilag, anten ved besøk på staden eller ved at materialet vert sendt inn.

Det vert vist til det generelle pålegget som Stortinget har gitt forvaltinga om å føre kontroll med tilskot til «offentleg eller privat verksemd som elles ikkje er underlagt statleg kontroll», jf. § 10 andre ledd i Stortinget sitt løyvingsreglement.

³ Dersom DNTt finn at det har kome fram vesentlege avvik i rapporten frå revisor, skal ein normalt ikkje utbetale tilskot. Dersom manglande kvalitet på rekneskapen er grunnen for avvika, kan mottakaren av tilskotet få moglegheit til å levere ein ny rekneskap.

5 INNDRAGING AV TILDELTE SPELEMIDLAR

Anlegget skal fortrinnsvis realiserast seinast i tildelingsåret. Dersom tilskotsmottakarane ikkje har bede om utbetaling av midlar innan eitt år etter at tilskotet er tildelt, kan DNT krevje ei orientering om status for prosjektet.

Dersom tilskotsmottakar ikkje har bede om utbetaling innan to år etter tildeling, det vil seie frå datoen på tildelingsbrevet, vert midlane inndregne. Slik inndraging vert gjort av DNT. I heilt spesielle tilfelle kan DNT gi utsetjing av inndraginga.

Tilskotsmottakar pliktar å levere rekneskap, jf. punkt 4.1. Manglande rekneskap vert rekna som brot på vilkåra for å få tilskot, og kan medføre at tilskotsmottakaren i framtida ikkje får høve til å søkje om tilskot frå spelemidlane. Departementet har avgjerdsrett i slike saker og dreg inn midlar som ikkje er utbetalte. Departementet kan òg krevje at utbetalte midlar vert tilbakebetalte.

Dersom DNT avdekkjer vesentlege avvik i revisorrapporten, skal tilskotsmottakar normalt ikkje få utbetalt tilskot. Dersom manglande kvalitet på rekneskapen er årsaka til avvika, kan tilskotsmottakar få høve til å levere ny rekneskap.

Utbetalt tilskot skal ikkje overstige kontantutgiftene som går fram av rekneskapen.

Dersom dei faktiske kostnadane er lågare enn planlagde, og dette fører til eit lågare tilskot enn det som er oppgitt i tilsegnsbrevet, vert restbeløpet av tilsegna inndrege av DNT. Slike inndrege midlar vert nytta i komande fordelingar av tilskot til anlegg for idrett og fysisk aktivitet.

Ved misleghald av vilkåra for tilskot skal DNT krevje utbetalte beløp tilbake.

6 INNSENDING AV OVERSIKTER

DNT fører oversikt over tildelte og utbetalte beløp, mottatte rekneskapar, ikkje utbetalte midlar m.m.

Alle utbetalningar, inndragingar og tilbakebetalingar skal førast i anleggsregisteret.

Innan 1. april 2027 skal DNT sende ein oversikt til departementet som viser status over inneståande midlar per 31. desember 2026.

7 BRUK AV RENTEMIDLAR OG INNDREGNE MIDLAR

Rentemidlar og beløp som vert inndregne, skal nyttast til klagesaker, enten DNT eller departementet kjem klagen i møte. Etter at klagebehandlingen er avslutta, kan midlane nyttast til neste tildeling.

8 KLAGERETT

Søklarar av tilskot frå spelemidlane har rett til å klage på vedtaket.

Klaga skal sendast til DNT, som er underinstans. Klageinstans er Kulturdepartementet.

I brevet frå DNT om vedtaket skal det givast informasjon om klagerett, klagefrist og korleis ein går fram for å klage, jf. forvaltningslova.

9 LOVGIVING

Søklar/anleggseigar har sjølv ansvaret for å følge gjeldande og relevante lover og forskrifter mm. i samband med søknad om og tildeling av tilskot, samt bygging og drift av spelemidelfinansierte anlegg.

Informasjon om lover og forskrifter finst på www.lovdata.no.

10 KONTAKTINFORMASJON

Den Norske Turistforening

Youngstorget 1

0181 Oslo

E-post: info@dnt.no

Telefon: 4000 1868

Friluftsrådernes Landsforbund

Eivind Lyches vei 23 B

1338 Sandvika

E-post: post@friluftsrad.no

Telefon: 67 81 51 80

Norsk Friluftsliv

Nedre Slottsgt. 25

0157 Oslo

E-post: post@norskfriluftsliv.no

Telefon: 23 31 09 80

Kultur- og likestillingsdepartementet

Avdeling for sivilsamfunn og idrett

Postboks 8030 Dep

0030 Oslo

E-post: postmottak@kud.dep.no

Telefon: 22 24 90 90

VEDLEGG 1

Utdrag frå Den Norske Turistforening si håndbok for "Spillemidler til løypetiltak i fjellet og overnattingshytter i fjellet, ved kysten og i lavlandet"

"2.3 Normerte kostnader

For å forenkle behandlingen, og for å få et mer rettferdig system, er det innført veiledende normer for dugnadsarbeid ved rutemerking. Noe av bakgrunnen var svært varierende kostnader til rutemerking. Selv om det kan være stor forskjell på hvor arbeidskrevende terrenget er, er det også stor forskjell på hvor nøkterne de enkelte foreninger er. Hensikten med spillemidlene er å dekke kostnadene til merking. Det er ikke hensikten å yte tilskudd til medlemsforeningene ut over dette.

Ramme 2.3 viser de veiledende normene for dugnadsinnsats ved rutemerking. Dersom det skal gjøres unntak fra disse normene, må dette begrunnes særskilt.

Terrenget deles inn i tre klasser:

- **Klasse I**
Lett merking
7 dugnadstimer pr. kilometer
- **Klasse II**
Vanlig merking
15 dugnadstimer pr. kilometer
- **Klasse III**
Arbeidskrevende merking
25 dugnadstimer pr. kilometer

Det benyttes faste satser for økonomisk dekning.

Ramme 2.3: Veiledende normer for rutemerking

Klasse 1 (lett merking)

Denne klassen omfatter først og fremst remerking av tidligere merkete ruter. Arbeidet vil da vanligvis være oppfrisking av maling og oppretting eller gjenoppbygging av gamle varder.

Klassen kan også omfatte nymerking i svært lett terreng. Det vil si områder hvor det er eksisterende sti eller gammel varding. Det kan også være deler av en rute hvor varding er lite arbeidskrevende.

Det regnes 7 dugnadstimer pr. kilometer terreng i klasse 1.

Klasse II (vanlig merking)

Denne klassen omfatter nymerking i normalt fjellterreng med gode muligheter for vardebygging. Det kan også være remerking av gamle ruter i svært arbeidskrevende terreng. For eksempel kan dette være gamle ruter uten varding hvor det er behov for ny vardebygging eller områder hvor det må ryddes mye vegetasjon.

Det regnes 15 dugnadstimer pr. kilometer for terreng i klasse II.

Klasse III (arbeidskrevende merking)

Denne klassen omfatter nymerking i spesielt arbeidskrevende terreng. Dette kan være fjellområder med tung eller vanskelig vardebygging eller områder hvor det må ryddes mye vegetasjon.

Det regnes 25 dugnadstimer pr. kilometer i klasse III.

Bruer

Alle bruer skal avmerkes særskilt på kart og det skal være et eget kostnadsoverslag for disse arbeidene. Ved større bruer skal det legges ved tegninger.

Klopper, kavledekke eller andre tiltak

For klopper over bekker eller kavledekke over enkelte myrstreknings skal stedene avmerkes på kart og det skal settes opp et kostnadsoverslag på samme måte som for bruer. Dette gjelder også for andre former for tyngre tilrettelegging som f.eks. steinsetting eller drensrenner.

2.4 Satser for dekning av utgifter

Direkte utgifter som f.eks. maling, skilter og annet materiell dekkes på bakgrunn av regning. I tillegg dekkes reisekostnader og diett for dugnadsdeltakere.

Satsene i ramme 2.4 gjelder ved dugnad. Dersom f.eks. snøscooterkjøring eller traktorkjøring skjer som et betalt oppdrag, skal dette dekkes etter regning. Da skal kvittering for arbeidet inngå som bilag i prosjektrengskapet.

Reisetid skal ikke medregnes i dugnadstimetallet.

Satser for dugnad:

Vanlig dugnad:	kr 220 pr time
Kvalifiserte fagfolk:	kr 330 pr time
Bilkjøring:	kr 4,10 pr kilometer
Snøscooter:	kr 7,50 pr kilometer
Traktor:	kr 340 pr time eller kr 7,50 pr kilometer
Overnatting:	Etter regning
Mat:	Etter regning – eller kr 150 pr døgn
Utstyr:	Håndredskap, maling osv. etter regning. Maskinelt utstyr kan dekkes ved særskilt behov

Ramme 2.4: Satser for dugnadsarbeid og transport"